

Hołd bojowym czynom polskich komunistów

M/s „Armia Ludowa” spłynął na wodę

WIELU mieszkańców Szczecina, młodzież, kombatanów z całego kraju przyciągnęła wczoraj uroczystość wodowania uniwersalnego masowca m/s „Armia Ludowa”. Odybła się na pochylni „Wulkan” Stoczni Szczecińskiej im. A. Warskiego.

Konserwacja Pałacu

Prymasowskiego

w Bratysławie

Największy kontrakt szczecińskich PKZ

PRACOWNIE Konserwacji Zabytków w Szczecinie rozpoczynają 1 września realizację największego kontraktu zagranicznego w swej 26-letniej historii. W Bratysławie będą reštaurować klasycystyczny Pałac Prymasowski z 1775 roku, w którym obecnie mieści się mu-

zej uroczystość wodowania uniwersalnego masowca m/s „Armia Ludowa”. Odybła się na pochylni „Wulkan” Stoczni Szczecińskiej im. A. Warskiego. Przybyli przedstawiciele władz wojewódzkich z sekretarzem KW PZPR Zdzisławem Peźniskim, prezes ZG ZBOWiD gen. broni Józef Kamiński oraz gen. bryg. pilot Józef Kowalski, dyrektor PLL „LOT”, przewodniczący rady patronackiej statku. Gośćmi uroczystości byli żołnierze i dowództwo 12 Dywizji Zmechanizowanej im. Armii Ludowej z dowódcą tej jednostki płk dypl. Jerzym Słowińskim. Licznie stawili się stoczniowcy. Dyrektor „Warskiego”, Stanisław Ozimek, w krótkich słowach przypomniał starania szczecińskich kombatanów o upamiętnienie dziejów AL i GL

(Dokończenie na str. 2)

(Dokończenie na str. 3)

MAGAZYN

PL ISSN 0137-9240

Nr Indeksu 35034

Kurier Szczeciński

PIĄTEK, SOBOTA, NIEDZIELA 29, 30, 31 SIERPNIĄ 1986 ROKU

Nr 168 (12 560)

Rok założenia 1945

Nakład: 170 000 egz.

Cena 12 zł

Będzie grzało, ale...

Nie jesteśmy potęgą energetyczną

Konferencja prasowa ministra Cz. Piotrowskiego

CZY w czasie jesienno-zimowych chłódów będziemy mieli ciepło w mieszkaniach, a zakłady przemysłowe nie przerwą produkcji ze względu na brak prądu? Myślimy o tym coraz częściej, wraz ze zbliżaniem się jesiennych miesięcy. Mówiono o tym także wczoraj na konferencji prasowej w Ministerstwie Górnictwa i Energetyki.

kłopotów. Mają one u nas głębię, niestety, podłoże. Moc krajowego systemu energetycznego jest niewystarczająca. (Dokończenie na str. 2)

Minister J. Urban odpowiada

- Zmiany w podatkach
- Nowe prawo lokalowe

NA WCZORAJSZYM spotkaniu rzecznika prasowego rządu z dziennikarzami sprawy krajowej, przeważały sprawy gospodarcze. Minister przedstawił plan pracy rządu w II półroczu br. i szeroko omówił przyczyny oraz perspektywy kilku sygnalizowanych przez prasę w ostatnim okresie, bolączek naszego życia. M. in. zaopatrzenie w le-

(Dokończenie na str. 2)

JAK STWIERDZIŁ minister Czesław Piotrowski, tegoroczna zima nie powinna nas zaskoczyć. Zapewnienie to opiera się przede wszystkim na znacznym nagromadzeniu paliw, niezbędnych do rytmicznego funkcjonowania energetyki. Np. na planowane 6 mln ton węgla kamiennego, który powinien być zgromadzony do 30 września, przygotowano do 15 sierpnia już 5,2 mln ton. To samo dotyczy oleju opałowego i węgla brunatnego. Niezle przedstawiają się remonty urządzeń energetycznych, które wykonano w 106 procentach. Liczyby te i fakty mogą cieszyć. Nie oznaczają jednak, że energetyka obejdzie się w tym roku bez żadnych

1 września — godz. 12

Włączenie syren

WARSZAWA PAP. Zbliża się 47 rocznica agresji Niemiec hitlerowskich na Polskę. Dla upamiętnienia tej daty i oddania hołdu poległym, zabitym i zamordowanym w latach wojny i okupacji, 1 września o godz. 12.00 we wszystkich miejscowościach w kraju włączone zostaną syreny i wstrzymany na minutę ruch i komunikacja.

1939: Zanim nadszedł 1 września

„Sam stworzę pretekst...”

1 WRZESNIA 1939 ROKU w Reichstagu wypełnionym do ostatniego miejsca tłumem hitlerowskich prominentów — Adolf Hitler wygłosił słynne przemówienie potwierdzające oficjalnie (trwający już od ponad 5 godzin pomiędzy Niemcami a Polską stan wojny. Tego ostatniego słowa zresztą z całą perfidią nie użył, myląc się także w krasomówczym zapale co do terminu rozpoczęcia walk. Stwierdził: „Dziś w nocy po raz pierwszy żołnierze polscy strzelali na naszym własnym terytorium. Od godziny 5.45 na strzaly odpowiadamy strzałami...”

roku ujmie to podobnie. Żadnych tytułów zawierał słowo „wojna”. Zgodnie z przemówieniem fuhrera „odpowiadamy tedwie na ciosy” („Schlagen wir nur zu-nachst tego dnia również cześć prasy zachodnioeuropejskiej i amerykańskiej z „New York Times” na czele. Ale odróżniki o „polskich żołnierzach strzelających nocy 31 sierpnia na 1 września na terytorium III Rzeszy” wspiera precyzyjnie nie spreparowany konkret: GLIWI-CE.

KORZENIE gliwickiej prowokacji sięgają co najmniej połowy ostatniego miesiąca poko-

(Dokończenie na str. 4)

Przygotowania do spotkania Szewardnadze — Shultz

WASZYNGTON PAP. W ramach przygotowań do spotkania między ministrem spraw zagranicznych ZSRR, Eduardem Szewardnadze i sekretarzem stanu USA, Georgetem Shultzem wiceminister spraw zagranicznych ZSRR, Anatolij Adamiszin i zastępca sekretarza stanu, M. Armacost dokonali w Waszyngtonie wymiany poglądów na problemy konfliktów regionalnych i możliwości ich pokojowego rozwiązania.

Pakistan

Marsz protestu

DELHI PAP. Ponad 4 tysiące osób uczestniczyło w Lahore. Stołecy pakistańskiej prowincji wzięli udział w marszu na znak protestu przeciwko polityce władz Pakistanu. Domagano się m. in. zaprzestania masowych aresztowań, przywrócenia praw i swobód obywatelskich.

Niepowodzenie próby z rakieta „Minuteman-3”

NOWY JORK PAP. Niepowodzeniem zakończyła się próba wystrzelenia amerykańskiej międzykontynentalnej rakiety „Minuteman-3” z bazy sil powiatrznych Vanberberg, w stanie Kalifornia.

Na zęby się nie skarżą

RZYM PAP. Stomatolodzy włoscy, którzy odwiedzili kilka klasztorów w Tybecie stwierdzili, że ich mieszkańcy praktycznie nie cierpią na próchnice zębów. Kontrola 150 młoczków przyniosła zaskakujące wyniki: 70 proc. odzwierciedlało ich nie miało ani jednego chorego zęba, a u pozostałych próchnicę występowała bardzo rzadko. Przyczyna testu: sposób odżywiania się. Tybetańscy mnisi nie jedzą mięsa ani cukru. Ich tradycyjnemu pożywieniu składają się z herbaty tybetańskiej, pianków, leczniczych, masła z mleka jaków i wody. Latem do menu dochodzi rze-pa, marchew, ziemniaki i nieco ry-żu.

(Dok. na str. 2)

Miss Polonia w Japonii

MISS POLONIA'86 Renata Fałta, dziewiętnastoletka z Bielska-Białej, odbywa swą pierwszą „królewską” podróż za granicą. Przed kilkoma dniami udała się do Paryża, gdzie dołączyła do najpiękniejszych dziewcząt Europy. Następnie wspólnie udały się do Tokio — na wybory Miss International.

Trudno ocenić szanse Polki, nie znamy przecież konkurentek. Jedno jest pewne — na brak odpowiednich strojów (jak to było w przypadku ubiegłorocznej wicemiss Brygidy Bzukunftewicz) panna Renata nie

W poniedziałek — nowy rok szkolny

Nie wszędzie „na błysk”...

JUŻ w poniedziałek w szkolnych korytarzach rozlegnie się gwar młodzieży, która po — miejmy nadzieję — dobrym wy-poczynku rozpocznie kolejny rok nauki. Piątek jest zatem ostatnim dniem na wszelkie prace porządkowe w obiektach o-

światy. Nie wszyscy bowiem do tej pory zdążyli przygotować na leżycie swoje placówki na przyjęcie uczniów.

Szkoła Podstawowa nr 51 przy ul. Jodłowej ma dopiero trzy lata, trwa jeszcze tutaj budowa basenu pływackiego oraz zewnętrznych urządzeń sportowych. Także w już eksploatowanej części dydaktycznej modernizuje się niektóre gabinety; powstają nowe sale audiowizualne i pracownie języków obcych.

SAMO przygotowanie sal oraz montaż instalacji, urządzeń elektrycznych, monitorów, projektorów itp. wykonują wspólnie „Cezas” i Zakład Instalatorstwa Elektrycznego. Niestety, pracownicy „Cezasu” swoją część zadań wykonują niesumienne i nieterminowo. Dość powiedzieć, że instalatorzy z drugiego zakładu byli świadkami kilkakrotnych porannych odwiedzin szkoły przez ludzi z „Cezasu”, k-

(Dokończenie na str. 2)

W sobotę

„Poranne Sygnały” po raz 4000

WARSZAWA PAP. Jedną z najchętniej słuchanych i najwieloletniej istniejących audycji Polskiego Radia — „Poranne Sygnały” przywołuje się do jubileuszu w najbliższą sobotę. 30 bm. pojawi się na antenie ich 4000 wydanie. Po raz pierwszy audycja ta. początkowo jako 17-minutowe „Sygnały

(Dokończenie na str. 2)

Rosnie napięcie wokół Libii

W POLUDNIOWEJ części Śródziemnego morza sytuacja podobna do tej, która poprzedzała agresję Stanów Zjednoczonych przeciwko Libii w kwietniu br... Powiedział on, że USA ponownie nacisną w obszarze o „libijskim terroryzmie”... MINIONA doba przyniosła ewidentne zaostrezenie kryzysu wokół Libii... Do bazy Esocomba Down w Brytanii przybieło 18 amerykańskich samolotów typu F-111, a także 6 samolotów przeciwdziałania radiolokacyjnego EF-111 i powietrzne tankowce KC-35... BARDZO kilofaltowa sprawa dla rządu brytyjskiego... Najmniejszy rower i motocykl... GENEWA PAP. Szwajcarski sąd wyciągnął wyrok... PRZYWYCAILIŚMY SIĘ do informacji o coraz to nowych zbrodniach... Gwarantem efektywności jest zapobieżenie licznym ciężkim następstwom, które są zasadniczym zagrożeniem przy zawałcie... Opracowanie i wprowadzenie terapii laserowej na oddziale... Opcję laseru i ultradźwięków znalazł się nad stanem chorego... Chory przybył z zawałem... Laser w walce z zawałem

M/s „Armia Ludowa”

(Dokończenie ze str. 1) w formie nazwy jednostki dla polskiego amatora, podziękował swym współwyróższym pracy za sprawny przebieg... Matka chłziera, Irena Strzelecka, b. żołnierzka AL w podwarszawskim okręgu „Lewo-Podmiejska” wypowiedziała... „Łomża” przetrwała atlantycki szlak

Bolivia Stan wyjątkowy

HAWANA PAP. Jak wynika z ostatnich doniesień... Astronauta szuka Arki Noego

Astronauta szuka Arki Noego

ANKARA PAP. Był amerykański astronauta James Irwin... Nad Koreą Południową Tajfun „Vera”

Nad Koreą Południową Tajfun „Vera”

TOKIO PAP. W Seulu podano wiadomości, że tajfun „Vera”, który szalał nad Koreą Południową... Najmniejszy rower i motocykl

Najmniejszy rower i motocykl

GENEWA PAP. Szwajcarski sąd wyciągnął wyrok... PRZYWYCAILIŚMY SIĘ do informacji o coraz to nowych zbrodniach... Gwarantem efektywności jest zapobieżenie licznym ciężkim następstwom... Opracowanie i wprowadzenie terapii laserowej... Opcję laseru i ultradźwięków znalazł się nad stanem chorego... Chory przybył z zawałem... Laser w walce z zawałem

Program J. Raua i SPD Demontaż rakiet „kategorycznym imperatywem”

TO, CO PIERWSZEGO DNI A zjazdu SPD jej przewodniczący, Willy Brandt nakreślił jako kontury programowe partii... W SWYM dwie godziny trwałym przemówieniem zajął się analizą pięciu najważniejszych rozdziałów programu wyborczego SPD...

1 września — międzynarodowe współzawodnictwo na morzu

1 WRZEŚNIA będzie dniem międzynarodowego współzawodnictwa w wykonywaniu prac społecznych przez młodych rybaków Dalekookreśskich ze szczytowego Przedsiębiorstwa Rybackiego Dalekookreśskich i Usług Rybackich „Grv”...

„Łomża” przetrwała atlantycki szlak

„ŁOMŻA”, o nośności 4400 ton, jest pierwszym z mniejszych statków — nływalcem na krótkich liniach... „Łomża” przetrwała atlantycki szlak dla mniejszych statków PZM...

Zagadka „kosmicznych nici”

WASZYNGTON PAP. Jeden z ciągłych leżących w pełni wyjaśnionych zagadek wszechświata są tzw. kosmiczne nici... Istnienie takich nici zaczęto podejrzewać po odkryciu w 1978 r. dwóch kwazarów...

W. Brandt ponownie na czele SPD

W CZWARTEK, w przedostatnim dniu zjazdu SPD w Norymbierdze, odbyły się wybory granicy kierowniczych partii... Aby urzeczywistnić te postulaty, jak również rozwinąć wiele narodowych problemów...

SPORT

Komplet medali dla Anglików

PIĄTE MIEJSCE Ryszarda Ostrowskiego (AZS Poznań) na 800 m — 1:45,54... W strugach deszczu rywalizowali lekkoatleci w poniedziałkowo-wieczornych zawodach na stadionie im. Stuttagarce...

Kalejdoskop

W PUCKU zakończyły się zjazdarskie mistrzostwa Polski w „Windsurfingu” i w klasie „470” w kategorii kobiet... W MIEJSZCOWOŚCI Międzykoło koło Garwolina zakończyły się szachy (do lat 18)...

ZSRR

PRZYWYCAILIŚMY SIĘ do informacji o coraz to nowych zbrodniach... Gwarantem efektywności jest zapobieżenie licznym ciężkim następstwom... Opracowanie i wprowadzenie terapii laserowej... Opcję laseru i ultradźwięków znalazł się nad stanem chorego... Chory przybył z zawałem... Laser w walce z zawałem

◆ Czy PEDiM zostanie wchłonięty? ◆ Za rok Trasa Zamkowa, ale... ◆ Ciągłe czekamy na „zieloną falę”

Miejskie drogi i przeprawy w coraz gorszym stanie

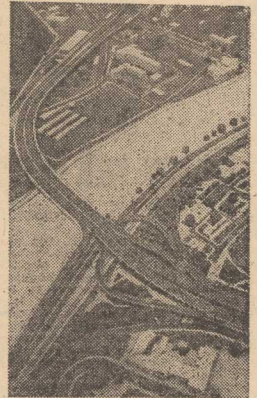
FAKTY SĄ NASTĘPUJĄCE. Posiadamy w mieście 709 km dróg którymi opiekuje się (modernizacja, utrzymanie, etc.) Przedsiębiorstwo Eksploatacji Dróg i Mostów, oraz 54 km tzw. dróg krajowych (utrzymanie ze środków centralnych). Po tych drogach jeździ 55 tysięcy samochodów szczecińskich (w tym ok. 10 tys. ciężarowych), plus wszystkie te które przybywają do nas z innych rejonów kraju. Dla porównania: w roku 1977 było w Szczecinie niewiele ponad 13 tysięcy samochodów (w tym ok. 3 tys. ciężarowych). Niezależnie więc od kilku rzeczywiście kryzysowych dla motoryzacji lat krzywa dotycząca przyrostu pojazdów mechanicznych idzie stale i wyraźnie w górę. Ruch uliczny wzrasta jeźdźnie są coraz bardziej przeciążone, a tymczasem środki na ich utrzymanie — maleją... Rokrocznie należałoby dokonać ok. 10—15 procent remontów ogółu dróg, jednak PEDiM nie jest w stanie wykonać tej pracy, czyli po prostu zamiast postępu — następuje stały, systematyczny regres. Można to wyraźnie zaobserwować szczególnie gdy się jest kierowcą, i to takim który musi dużo jeździć, przy czym nie zawsze utartymi, głównymi szlakami (te bowiem z konieczności muszą być utrzymywane względnie dobrze, chociaż i tak np. powolne tem-

pnymi siłami w wys. 397 mln złotych (w tym na rzecz miasta 260 mln zł) oraz systemem zleconym w wys. 243 mln zł (w ciągu I półrocza miasto zwiększyło ilość środków finansowych o 150 mln zł). Ponadto przedsiębiorstwo będzie zmuszone zwiększyć wykonawstwo na rzecz Trasy Zamkowej o ok. 60 mln zł.

dowane na początku lat 60. w żadnym przypadku nie spełniają wymogów przepisów bhp i są stanowczo za małe dla realizowania zadań produkcyjnych. Umożnienie środków transportowych w 71 proc. zaś sprzętu w ok. 60 proc. obrazuje potencjał techniczny stojący do dyspozycji firmy (ilościowo przedstawia się on

Kraśińskiego, ul. Kraśińskiego, ulica Perlista, ul. Dzierżonia. Są to ulice o dużym natężeniu ruchu kołowego, po których (poza ul. Krakowską) odbywa się ruch autobusowy WPKM.

NA te wszystkie problemy już nieco mniej istotną może wydać się — także znajdująca się w gestii PEDiM — sprawa dalszej rozbudowy sygnalizacji świetlnej. Obecnie posiadamy ją na 31 skrzyżowaniach i przejściach (w tym na 5 włączana jest również przez pieszych), a w programie do 1985 roku przewidziano dalsze instalacje w kilkunastu punktach miasta (m.in. Szczyńskiej — Cyryla i Metodego Santocka — 26 Kwietnia, Wojska Polskiego — Bogumily — Wawrzyniaka, Mariana Buczcza — Matejki). Największym mankamentem funkcjonujących w Szczecinie sygnalizatorów jest prozaiczny, lecz jakże istotny fakt: nie stanowią one jakiegokolwiek spójnego, zsynchronizowanego ciągu, gwarantującego bezkolizyjny przejazd. Nawet króciutka i mająca w ogólnej organizacji ruchu podrzędne znaczenie „zielona fala” od pl. Kościuski do pl. Zwycięstwa nie funkcjonuje sprawnie. Mnożenie dalszych sygnalizatorów bez prób zsynchronizowania ich na szczególnie ważnych ciągach wydaje się nam czynnością cokolwiek anachroniczną. Przedsmak tego jak może wyglądać sytuacja gdy sygnalizatory „dają sobie” mamy w godzinach szczytu na odcinku Most Długi — Brama Portowa — pl. Żołnierza.

FIRMOWYM znakiem PEDiM-u jest szkielet autostradowy. Do tej pory była to tylko taka „litentia poetica”, lecz już za rok czy dwa Trasa Zamkowa ze swoimi rozjazdami w rejonie Podzamcza uwiarygodni godło firmy.

NA ZDJECIU — makietę Trasy Zamkowej. Tak ma wyglądać „węzełek” na Podzamczu po zakończeniu prac. Foto Zb. Jodkowski

KONIECZNA ZE WSZECH MIAR przebudowa zajeżdżona do granic możliwości ul. Kolumba wleczce się niepokojąco...

CO jednak konkretnie robi PEDiM? Przede wszystkim remonty bieżące nawierzchni, oznakowanie, tzw. remonty planowo-zapobiegawcze, produkcja masy bitumicznej i kruszyw, akcja zimowa itp. W ramach przedsiębiorstwa dzia-

następująco: 18 szt. pojazdów samochodowych oraz 22 szt. sprzętu drogowego). Brak od szeregu lat dostaw podstawowego sprzętu drogowego, oraz trudna sytuacja płatnicza stawia PEDiM w roli zakładu który nie wykona, i tak już znacznie zanikłych w stosunku do potrzeb, zadań. Biorąc jednocześnie pod uwagę bardzo ciężkie warunki pracy oraz możliwości placowe (średnia płaca w 1985 r. wyniosła 19 798 zł), należy się liczyć z możliwością zmniejszenia zatrudnienia, co odbije się również na ilości i jakości wykonywanych robót. W chwili obecnej stan zatrudnienia wynosi 216 pracowników (w tym 130 robotników).

TAKI stan rzeczy gwarantuje tylko jedno — stale pogarszanie się sytuacji na naszych jezdniach, dalszą ich dekapitalizację, nadwężanie bardzo obciążonych przepraw mostowych, a w ostateczności nawet zamykanie dla ruchu pewnych ciągów komunikacyjnych.

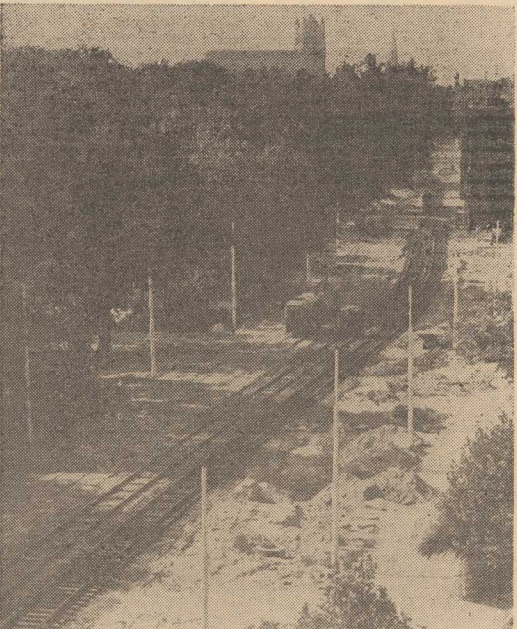
Wprowadzenie od kilku lat na ulice Szczecina samochodów ciężarowych i autobusów których nacisk na osi znacznie przekracza 8 Mg (dopuszczalna norma), powoduje przyspieszone niszczenie nawierzchni. Zia wisko to występuje przede wszystkim na ulicach zlokalizowanych w rejonach trwałego budownictwa mieszkaniowego (nowe osiedla), na trasach przewozu kruszywa oraz trasach autobusowych. Do ulic które zostały zniszczone w wyniku takiej właśnie nadmiernej eksploatacji PEDiM zalicza ul. ul. Luczniczą, Przyjaciół Żołnierza, Chłopską, wszystkie na osiedlach Osów i Gumienie, Jagodowa i in. Ostatnio rozpoczęła się dewastacja ulic Bandurskiego i Dzierżonia, natomiast pilnego remontu kapitalnego (bądź modernizacji) wymagają następujące ulice: ul. Wojska Polskiego od placu Lenina do Bogumily, ul. Krakowska, ul. Szeroka, ul. Przyjaciół Żołnierza, ul. Mickiewicza od Boh. Warszawy do wiadukta, ul. Metalowa i pl. Wolności w Podjuchach, ul. Dąbska, ul. Zoologiczna, ul. Niedźwiedzia, ul. Baltycka, ul. Wyzwolenia od Kollataja do

NIEDOBRCZE przedstawia się także sytuacja na przeprawach mostowych i wiaduktach. Specjalne opracowanie PEDiM wymienia 17 obiektów wymagających NAJPIŁNIEJSZEGO REMONTU, a wśród nich tak ważne jak most przez Odrę w ciągu Szosy Poznańskiej (formalnie remont miał zakończyć się w ub. roku jednak został przesunięty na lata następne) oraz kablo-betonowy most Clowy przez Regalice. W tym ostatnim przypadku przedsiębiorstwo może jedynie stwierdzić co następuje: „Mimo że posiadamy na wymieniony remont opracowaną w 1980 roku dokumentację, nie możemy ułokować zlecenia ze względu na brak wykonawców”.

Historia z mostem Clowym

SYTUACJA nie jest więc dobra. Czy są jednak jakieś szanse na jej poprawę?

Rozwiązanie części tych problemów widzi się poprzez ewentualność powołania — na bazie potencjału zaangażowanego w budowę Trasy Zamkowej — odrębnego przedsiębiorstwa, którego głównym zadaniem byłoby dbanie o stan techniczny mostów oraz wszelkie nowe konstrukcje. Istnieje także inna ewentualność, dość niechętna — jak zdążyliśmy się zorientować — przyjmowana zarówno w samym przedsiębiorstwie, jak i Urzędzie Miejskim. To odgórna, ministerialna „łagodna sugestia” powołania ogólnowojewódzkiego przedsiębiorstwa eksploatacyjno-remontowego, które wchłonęłoby PEDiM. Oczywiście można takiego „WPEDiM” nie powoływać (w tej sprawie ważna jest opinia komisji rządnych MRN i WRN), ale wówczas centrala nie będzie zobowiązana do zasilenia Szczecina odpowiednim specjalistycznym sprzętem drogowym.

NAJBARDZIEJ widoczne postępy odnotowujemy przy modernizacji ul. Matejki. Widać, iż jest to dziś „oczko w głowie” władz miejskich.

po wymiany asfaltowej na bruk, a także Zakład Inżynierii Ruchu oraz Zakład Nadzoru i Dokumentacji Budów. PEDiM pełni także rolę inwestora bezpośredniego dla tzw. inwestorów zastępczych, realizując takie tematy jak budowa Trasy Zamkowej (przewidywana wartość sprzedaży usług z tego tytułu — 1800 mln zł) oraz budowa dróg osiedlowych (za 160 mln zł).

Baza techniczno-socjalna firmy jest więcej niż skromna: eksploatacyjne tymczasowe zaplecza, adaptowane lub wybu-

ROZGRZEBANA jest także ul. 26 Kwietnia. Foto Zb. Jodkowski

wydawać by się mogła wielce humorystyczna, gdyby nie powaga sytuacji. Przecież to główny wjazd do miasta! I czy nie dojdzie przypadkiem do takiej sytuacji, że oddamy za rok pierwszą nitkę Trasy Zamkowej (oddamy oczywiście przy fanfarach, przecieciach wstęgi itp.) a nieco dalej zamknijemy most Clowy do remontu?

Można powiedzieć, że jest to taka typowa propozycja „nie do odrzucenia”... W każdym razie decyzje powzięty zapasć możliwie szybko i zostać podjęte z myślą o zdecydowanej poprawie sytuacji. Ta bowiem nie jest jeszcze być może dramatyczna, się dostatecznie poważna aby również poważnie ją potraktować. M.D.S.

DOBRY poziom obu konkursów i sześć roku oferta repertuarowa — od rocka po piosenki disco (a w środku wiele innych tendencji i mód, łącznie z szokującymi naszą publiczność „The Monroes”) tak można najkrócej scharakteryzować tegoroczny festiwal sopocki. Było więc nieźle — obw. za rok było jeszcze lepiej, a gwiazdy były rzeczywiście gwiazdami pierwszej wielkości. Poniżej — kilka fotomogawek Zbyszka JODKOWSKIEGO z Opery Leśnej.

• Foto „Kurier“ • Foto „Kurier“ • Foto „Kurier“

Sopockie śpiewanie

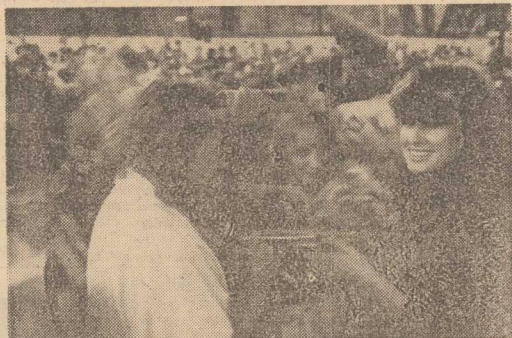
MISS Foto — Vicki Benckert (Szwecja).

MISS Publiczności — Morena (Milk and Coffee).

MISS Elegancji (z grupy fotoreporterów).

BEATA KOZIDRAK nie występowała żadnej nagrody, ale popularnością cieszyła się sporo.

SZWEDKA z temperamentem występująca w barwach Norwegii, czyli Pernilla Wahlgren i jej bracia.

SZCZECINIANKI należą bez wątpienia do najbardziej utytułowanych Polek, co jednoznacznie świadczy o ich urodzie. Miss i Wicemiss Polonia, dwukrotnie Miss Polonia Natura, ostatnio jeszcze Wicemiss Bałtyku... Inna sprawa, że konkursów piękności coraz więcej więc i tytułów przybywa. Jeden z nich w tym roku przypadł w udziale MAGDALENI REMBIELIŃSKIEJ.

— Jawa to czy sen? Niedawno „Veto” podało, że pojechała pani do Stanów Zjednoczonych, by zakosztować wreszcie nagrody przysługującej Miss Polonia Natura 1986.

— Jak pan widzi, jestem w Szczecinie i w najbliższym czasie nie wybieram się za ocean. Póki co — jadę do Poznania, bo rok szkolny za pasem. Tam ucze się w liceum zawodowym — Państwowej Szkole Baletowej.

— Przepraszam, ile pan ma lat?

— Siedemnaście.

— Czy mogę mówić po imieniu?

— Oczywiście. Taki jest zwyczaj wśród naturystów.

— Wracając do wyjazdu. Skorzystasz z zaproszenia amerykańskiego naturysty?

— O ile je otrzymam.

Rozmowa na pożegnanie wakacji

Nic na pokaz

— Nie rozumiem, przecież to była główna nagroda w konkursie.

— Może więc po kolei, bo widzę że wątpliwość nabierało się sporo. Michael Davies i jego małżonka, mieszkający w Miami na Florydzie, przysłali zaproszenie dla polskiej naturystki, stawiając przy tym pewne określone warunki. Sylwester Marczak uznał że te naturystki najlepiej wytypować drogą konkursu. Owo zaproszenie stało się więc główną nagrodą w wyborach. Ale przecież na tej podstawie nie można wyjechać. Zaproszenie musi być imienne, z datą urodzenia adresem itp. Dopiero wówczas można starać się o paszport i wizę. Napisałam więc do państwa Daviesów, podałam swoje dane i teraz czekam na odpowiedź.

— Wspomniałaś o pewnych warunkach...

— Są cztery. Przedstawicielka polskich naturystek musi być fotogeniczna, szczupła, wysoka i znać język angielski.

— Spełniasz te warunki?

— Myślę, że tak. Z wyjątkiem języka. Znam trochę francuski, teraz będę musiała uczyć się, i to dość intensywnie, angielskiego.

— Wzrost?

— Sto siedemdziesiąt dwa centymetry. Chyba wystarczy.

— Waga?

— W normie. Może ciut za dużo, jeśli spojrzeć przez pryzmat wymagań szkoły baletowej.

— O zdjęcia nie pytam, sporo ich publikowano w prasie.

— Niestety bez mojej zgody.

— Także w „Veto”?

— Przede wszystkim. Fotoreporterowi tego tygodnika powiadziałam bardzo wyraźnie, że nie zgadzam się na publikowanie moich zdjęć. Stało się inaczej. Przysporzono mi w ten sposób popularności, której jednak chciałam uniknąć. Przykre, ale czasem spotykam się z niesympatycznymi komentarzami. Nie spodziewałam się tego, ale właśnie niektórzy moi znajomi okazali się bardzo nietolerancyjni. Będę też musiała liczyć się z ewentualnymi przytykami w szkole.

— Ze strony koleżanek, kolegów?

— Raczej nauczycieli.

— Oczywiście. Spróbowałam raz i wystarczy. Nie wezmę już udziału w jakimkolwiek konkursie piękności. W Lubowie atmosfera była niesympatyczna. Atmosfera rywalizacji. A powinna być zabawa. Po prostu i tylko — zabawa. Niektóre kandydatki miały na sobie różne ozdoby makijaż. To już nie jest naturyzm. Natomiast wybory na Plaży Mieleńskiej wspominam bardzo sympatycznie.

— Musisz jednak przyznać, że w tym roku stosunki między naturystami a tekstylnymi były co najmniej poprawne.

— Rzeczywiście. Dala się zauważyć spora tolerancja, zarówno z jednej, jak i z drugiej strony. Ubyło podglądaczy, mniej jest oburzonych i zgorszonych. Grono zwolenników naturyzmu znacznie się powiększyło. Niemal w tym zasługą środowisk masowego przekazu, które piszą o naturyzmie w sposób rzeczowy, bez złośliwości i doszukiwania się sensacji. Mam wrażenie, że jesteśmy coraz bliżej chwili, gdy naturyzm stanie się czymś zwykłym i normalnym, nie będzie traktowany jako nowe zjawisko społeczne. Nie będą potrzebne żadne imprezy propagujące nasz ruch.

— Coraz częściej daje się słyszeć głosy, iż te wszystkie konkursy, balet itp. przynoszą więcej szkody niż pożytku.

— Zgadzam się z tym. Balet w restauracji nie ma nic wspólnego z naturyzmem. Oczywiście, to jest normalne, że ludzie o wspólnych zainteresowaniach chcą się spotkać, ale nie dorabiamy do tego ideologii. Jestem przeciwna naturyzmowi na pokaz.

— Jeśli przyjdzie zaproszenie na Florydę, kiedy planujesz wyjazd?

— Może podczas ferii zimowych albo w czasie przyszłorocznych wakacji. Chciałabym wykorzystać pobyt w Stanach Zjednoczonych, by nauczyć się stepowania, by dobrze poznać taniec jazzowy. Marzę o założeniu zespołu tanecznego, takiego w Polsce jeszcze nie było.

— Życzę powodzenia i dziękuję za rozmowę.

Rozmawiał: J. JAS

ROSS MACDONALD

POŻEGNALNE SPOJRZENIE

© 1969 by Margaret Millar Survivors Trust
"THE GOODBYE LOOK"
Tłum. Zofia Zinslering

48

— W moim fachu wszystko należy sprawdzać.
— Domyślam się, że jest pan prywatnym detektywem —
— Słusznie.
— Przez kogo zatrudnionym?
— Przez adwokata z Pacific Point, nazwiskiem Truttwell
— John Truttwell?
— Tak. Zna go pan?
— Dwa czy trzy razy spotkałem się z Johnem u jednej z jego klientek. To dawne czasy, on był wtedy młody, ja w średnim wieku. Musiało się to dziać niespełna trzydzieści lat temu... Estelle umarła przed blisko dwudziestu czterema laty.
— Estelle?
— Estelle Chalmers... wdowa po sędzim. Cóż to była za kobieta. — Starzec mianął wargami jak degustator wina. Pani Shepherd, nadal ociągająca się przy drzwiach, zdradzała oznaki strapienia.
— Wszystko to dawne dzieje, proszę pana. Pana Archera one nie interesują.
Rawlinson się roześmiał.
— To jedyne dzieje, jakie znam. Gdzie ta herbata, którą pani tak szczerze proponowała? — Pani Shepherd, wyszła, wymownie zamykając za sobą drzwi. Starszy pan zwrócił się do mnie. — Wyobraża sobie, że jestem jej własnością. Ale to nieprawda. Jeśli nie mam prawa do moich wspomnień, bardzo niewiele pozostało mi w tym okresie życia.
— Interesują mnie pańskie wspomnienia — zapewniłem — zwłaszcza kolt kupiony we wrześniu 1941. Przypuszczalnie z tego rewolweru zastrzelono wczoraj w nocy człowieka.
— Co za człowieka?
— Nazywał się Sidney Harrow.
— Nigdy o nim nie słyszałem — rzekł Rawlinson, jakby to rzucalo cień wątpliwości na istnienie Harrowa. — Zabity?
— Tak.
— A pan usiłuje powiązać moją broń z jego śmiercią?
— Niezupełnie. Taki związek istnieje bądź nie istnieje. Chcę to ustalić.
— Nie wykaż tego badania balistyczne?
— Może. Jeszcze ich nie zrobiono.
— Wobec tego chyba powinienem się wstrzymać, prawda?

49

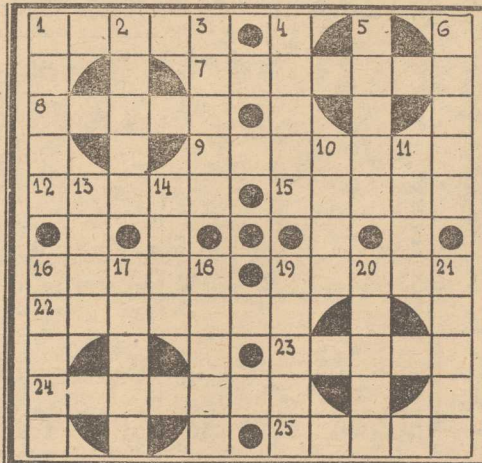
— Z całą pewnością, jeśli jest pan winny.
Roześmiał się tak serdecznie, że opadła mu górna proteza. Wepchnął ją na miejsce kciukiem i palcem wskazującym. Pani Shepherd stanęła w drzwiach z herbatą na tacy.
— Co jest takie śmieszne? — spytała.
— Pani by się to nie wydało śmieszne. Brakuje pani poczucia humoru.
— A panu poczucia, co wypada. Jak na mężczyznę osiemdziesięcioletniego, który był kiedyś prezesem banku... — Postawiła tacę z lekkim brzękiem, który dookończył tę myśl. — Pije pan z mlekiem czy z cytryną, panie Archer?
— Napiję się czystej.
Nalata nam herbata do dwóch różnych filiżanek z angielskiej porcelany. Odrapana elegancja tego domu budziła ciekawość, czy Rawlinson jest biedakiem, czy skąpcem; i co u diabła, stało się z jego bankiem?
— Pan Archer podejrzewa mnie o zabójstwo — wyjaśnił kobiecie tonem lekkiej przechadzki.
Nie dostrzegła w tym nic śmiesznego. Jej ciemna twarz pociemniała jeszcze bardziej, wokół ust i w oczach pojawił się wyraz zaciętości. Wściekle natarła na Rawlinsona.
— Więc dlaczego nie powie pan prawdy? Pan wie, że dał ten rewolwer swojej córce, i dobrze wie kiedy.
— Cicho.
— Nie będę cicho. Sam pan sobie płata figle, a ja na to nie pozwolę. Jest pan kuty na cztery nogi, ale nie ma się czym zająć.
Rawlinson nie zdradzał gniewu. Jakby go cieszyła ta nieomal małżeńską troską. I najwyraźniej zatajanie prawdy o kolicie było zwykłą gierką.
To pani Shepherd się smartwiała.
— Kogo zastrzelono?
— Dorywczo zatrudnionego detektywa nazwiskiem Sidney Harrow.
— Pokręciła głową.
— Nie wiem, kto to by mógł być. Proszę pić herbatę, póki jest gorąca. Podać panu kawalek keksa? Zostało trochę od Bożego Narodzenia.
— Nie, dziękuję.
— A ja zjem — powiedział Rawlinson. — Z tyżeczką lodów.
— Zabrakło nam lodów.
— Wygląda na to, że wszystkich nam brakuje.
— Nie, jedzenia wystarczy. Ale pieniądze idą tylko na to. Znowu się oddała. Bez jej ciepła i energii pokój uległ zmianie. Rawlinson rozejrzął się dookoła lekko skłopotany, jakby własne kości zaczęły go uwierać.
— Przykro mi, że uznała za stosowne napuścić pana na moją córkę. I liczę, że teraz pan do niej nie pomknie. To by nie miało sensu.
— Dlaczego?

(c.d.n.)

To nie takie trudne!

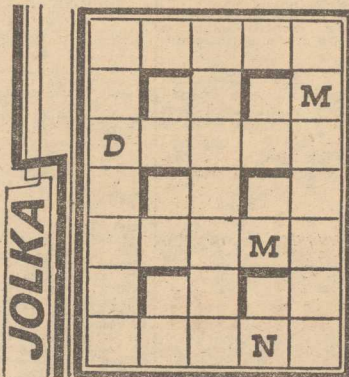
ZAPRASZAMY do rozwiązywania kolejnej porcji rozrywek umysłowych. Prócz rozkoszy łamania głowy trud ten może przynieść również konkretne nagrody — każdy kto nadesłane pod adresem redakcji (termin 10-dniowy, rozwiązania wyłącznie na kartkach pocztowych) rozwiązania minimum dwóch zamieszczonych pozycji weźmie udział w losowaniu 3 bonów PKO po 250 zł każdy.

Krzyżówka

POZIOMO: 1 — Aureliusz, 7 — płaszcz podbity lisim futrem, 8 — zimowe legowisko niedźwiezia, 9 — zarządca spichlerzem zakonnym, 12 — marka świec zapłonowych, 15 — palec po amputacji, 16 — rodzaj nadwozia samochodu osobowego, 19 — azotan srebra, 22 — nawajska gitara, 23 — ubiór, odzienie, 24 — synonim oświaty, 25 — strach, lęk.

PIONOWO: 1 — przyprawa do zup, 2 — brudza, 3 — izba szkolna, 4 — element dźwiękowy, 5 — cukrowy lub pastewny, 6 — na nim zagłę, 10 — z makiem i z pasternakiem, 11 — wyborcze lub chiopskie, 13 — wyzłok lub rodzaj mięsa, 14 — znany madrycki klub sportowy, 16 — Zarłok dowódca kompanii w batalionie Czwartaków, 17 — mieszkaniec Kansu, 18 — Pietrko, polityk włoski, nagr. Leninowski, 19 — miasteczko nad Sanem w Bieszczadach, 20 — ogół czasopism, 21 — na odzież lub grająca.

— najmniejsza porcja energii — leopard
— odmiana czwerni — styszy a nie mówi na myszy
— tawar na samocho dzie — potrzask na mieszkanca Albor ga

Kalambur

Narząd wzroku, rumiane u dziewczyny, teren wokół, na przykład mięsciny.

* * *

Rozwiązania z nr 158

KRZYŻÓWKA: Piotrowice, Opole, sake, psik, Edam, koka, efekt, łowiczanka; protokół, ogonek, rzepa, Wusi, emerytka, Akteon, smecz, Dali.

BASKA: łopatką, altówka, łyżka, Tczew, żaluzja, polot, akara.

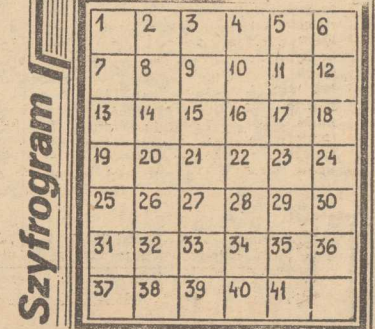
MIRÓWKA TAUOGRAMOWA: grylaż, grdyka, Gródek, gradus, Grójec, gracia, Gringo, grobla.

KALAMBUR KOŁOWY: szkoła.

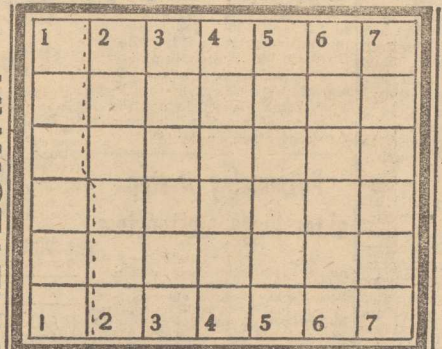
SZYFROGRAM: zdrowie jest najpierwszym dobrem, uroda drugą, a bogactwo trzecim.

NAGRODY wylosowali: Włodzimierz Krużyński, 72-105 Lubczyńska 12, Krzysztof Klukowski, ul. Rynekowa 4/71, 71-457 Szczecin, Marzena Janiak, ul. Piwna 16, 70-754 Szczecin.

Nagrody do odebrania w redakcji, III piętro, p. 53. Zamiejscowym wysyłamy pocztą.

1 — biografia = 1 — 2 — 40 — 4 — 12 — 36 — 33 — 26,
2 — krzyżuje się z osnową = 28 — 27 — 14 — 5 — 13,
3 — Józef, scenograf, reżyser, malarz = 31 — 24 — 9 — 10 — 29 — 39,
4 — mieszkaniec Kladna = 3 — 32 — 17 — 23 — 35,
5 — statek wojenny = 7 — 38 — 16 — 37 — 6,
6 — ogrodzony przy domu = 19 — 18 — 8 — 15 — 11 — 25 — 20,
7 — Vista, miasto w zespole miejskim San Diego = 34 — 41 — 22 — 21 — 30.

WIDELKOWA

1—1) Bennett i balony, 1—2) eks Asterabad, 2—2) port nad Łabą w NRD, 2—3) żeglarz hiszp., odkrył archip. Luizjański, 3—3) przeciwieństwo postępu, 3—4) król rękawów, 4—4) wiatlinek, 4—5) stolica stanu Jukatán (Meksyk), 5—5) dzieło Wergiliusza, 5—6) bohater Eneidy, 6—6) imię autora „Czarodziej-skiej góry”, 6—7) Jan, współorganizator oddziału partyzanckiego BCH „Czantorla”, 7—7) powstanie kamieni w przewodach gruczołów (nerkowa, pęcherzowa itd.).

Opracował: Rudolf MACURA

Sekrety mody

Ostatni powiew lata

WAKACJE mają się ku końcowi, dni coraz chłodniejsze, urlopy też poza nami. Trzeba się rozstać z wygodną sportową odzieżą...

Na taka okazję proponujemy powrót do klasycznej, eleganckiej sukni. Po kilku sezonach lansowania zamasztych spódnic, szerokich spodni...

Modne dziś suknie nawiązują do stylu lat 40, są dość krótkie, wąskie, rozbudowane mają tylko ramiona (poduszki obowiązkowe!). Nie jest to oczywiście strój do pracy...

Z Ireną Gumowską o przetworach na zimę

Dynia z jarzębiną

TAK jak są zwolennicy kuchni, tak bywają amatorzy dyni. Co z niej można zrobić?

Nieomal razem z cukinią przybyła do nas dynia makaronowa, zyskując ogromne powodzenie. Jest rzeczywiście znakomita, tak w rozmaitych daniach i wypiekach...

Na przykład?

Może być dynia z jabłkami; mus jabłeczny, ugotowana dynia, cukier, aromat. Mus wymieszać z dynią w proporcji 1:1 albo... według gustu.

A z CZYM polaczyć dynię, aby zadziwić domowników lub wzbudzić zazdrość przyjaciół?

Dodać jarzębiny! Dynie makaronowa trzeba przygotować tak, jak do musu z jabłek...

Dlatego napierw trzeba ją odortwżyć: obrać z wszelkich lodzynek, włożyć do woreczka foliowego i zamrozić na 12 do 24 godzin.

Na 3 części jarzębiny bierz się 7 części dyni i 30 proc. cukru, czyli np. 3 kg jarzębiny, 7 kg dyni i 3 kg cukru.

Jak myć twarz?

ZMYWANIE twarzy mydłem znoszą dobrze tylko skóry młode o prawidłowym, nieuszkodzonym płaszczu lipidowym, który chroni je przed alkalicznym działaniem mydła.

W naszej kuchni

SALATKA Z OGÓRKÓW 2 OBRANE świeże ogórki, 1/3 łyżeczki soli, 1 i 1/2 łyżeczki octu (6 proc.), ząbek czosnku pokrojonego w paski...

Ogórki przeciąć wzdłuż na ćwiartki, pokroić w cienkie plasterki, posolić włożyć do miski, czosnek włożyć do octu, odstawić na 10 minut.

SALATKA Z DROBIU I SZPINAKU 1 PIERŚ dużego kurczaka, 1/2 szpinaku, średniej wielkości cebula, 3/4 łyżki tartanej bułki rozdrożonej...

Sos: 6 łyżek sosu solowego lub 2 łyżki przprawo masła z 4 łyżkami wody, 1/2 łyżeczki glutamatu lub 1/2 łyżeczki "Jarzynki" (Vegety), pieprz do smaku.

Kurczaka wypłukać, posolić, gotować na parze przez 5 minut lub włożyć do garnka z 2 szklanekami posolonej wody i gotować przez 5 minut.

Prosty przepis na ładne włosy

KAŻDA z pań ma swój jedyny, niepowtarzalny, ukryty na dnie kufra przed wzrokiem przyjaciółek, przepis na urodę. Odnaleźliśmy ostatnio taką właśnie receptę na ładne włosy.

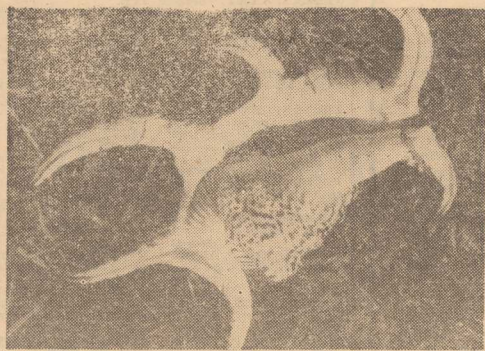
one puszyste i lśniące, jeżeli będziemy je płukać w płynie przygotowanym z aloesu. Sporządzamy go następująco: pięć umytych liści aloesu należy pokroić w kawałki i zmiksować z dodatkami...

Warto wiedzieć

- RYBY latem można przechowywać w stanie świeżym przez 2-3 dni, jeśli będą wypatroszone i posolone.
JAJKA dobrze przechowują się w drewnianej skrzyneczce. Każda warstwa należy przysypać trocinami, piaskiem, siewką lub grubą solą.

Nie tylko dla kolekcjonerów

Z mórz i oceanów

KONCHIŚCI — tak nazywają się kolekcjonerzy muszli. Piękny ich zbiór — trzeci pod względem ilości w Warszawie, liczący około 1000 sztuk — posiada pani Zofia Dabkowska.

Pomajsterkujmy Wszystko na swoim miejscu

W JEDNYM z odcinków dla majsterkowiczów pokazaliśmy jak można zrobić wiszaki na noże do kuchni. Przykręcało się go do boku szafki.

Najlepiej, jeśli stojak zostanie wykonany dla określonego zestawu noży (tzn. szszeliny w listewkach wycięte zostaną dla danego noża).

